

Raamcontract PTC+ en Prinsentuin College

Partners in praktijkleren

In de zoektocht naar vormen van samenwerking die aansluiten bij competentiegericht leren, sluiten de innovatie- en praktijkcentra en aoc's nieuwe partnerschappen. Zo tekenen Barneveld en Breda deze maand, net als een jaar geleden, een raamcontract voor het komende schooljaar.

Het raamcontract bestaat uit een intentieverklaring tot 'een meerjarige samenwerking tot het afnemen door het Prinsentuin College en het leveren door PTC+ van praktijkleren in een jaarcontract'. In dit jaarcontract, dat deze maand voor de tweede keer wordt getekend, is voor alle vestigingen van het aoc per leerjaar en mbo-opleiding de inhoud op eindtermen of competenties, de duur,

Partnerschappen tussen ipc's en aoc's zijn in opkomst

het aantal deelnemers en de arrangementsprijs vastgelegd. Reguliere (deel)contracten die aoc's met PTC+ afsluiten bestaan veelal uit eenmalige arrangementen van één cursus, vertelt Cok Verduyn. Vaak is dit op locatieniveau. Achteraf, als aan het eind van het schooljaar de optelsom van al het praktijkleren wordt gemaakt, kan dan blijken dat het aoc te veel heeft besteed. Of dat er geen lijn inzit. Dit voorkomen is een van de redenen dat het Prinsentuin College voor het schooljaar

2004/2005 het initiatief nam voor een trainingspartnerschap met PTC+. Het aoc koopt aoc-breed praktijkleren, examenproducten en -diensten in bij het praktijkcentrum. Rein van de Wal: "We wilden meer rendement en kwaliteit, meer transparantie in de onderwijsprogramma's van ons aoc. Zodat je wat betreft praktijkleren weet wie wat waar doet en waarom."

Oorzaak en gevolg

Partnerschappen met onder andere het bedrijfsleven en de ipc's zijn een direct gevolg van de onderwijsvisie van Prinsentuin, die voortkwam uit de drie jaar geleden ontwikkelde strategische visie. Rein van de Wal: "Die onderwijsvisie heeft verschillende componenten, waaronder competentiegericht leren binnen beroepsrelevante leeromgevingen. Voor 2005/2006 is de afspraak met PTC+ dat we aandacht gaan geven aan het competentiegericht praktijkleren door middel van werkplekopdrachten, waardoor de deelnemers meer zelf sturen en de trainer een meer coachende rol krijgt."

In een partnerschap draait het om leren met en van elkaar, zegt Van de Wal. "Het competentiegericht leren is meer praktijkgericht, dat sluit aan bij de manier van werken van IPC en PTC+. Hierbij blijft het erom gaan dat de leerlingen op elke leer- en werkplek een positieve beroepsidentiteit ontwikkelen en dat ze daar tevreden over zijn."

Of, zoals in de intentieverklaring staat: beide partijen hebben om pro-actief in te spelen op de onderwijskundige vernieuwingen belang bij 'professionalisering van zowel de kwalitatieve, kwantitatieve als procesmatige aspecten van praktijkleren door een hechtere samenwerking'. Cok Verduyn vult aan: "Door het verstevigen van de relatie geven we invulling aan de coöperatiegedachte, het samenwerken met elkaar en goed bestuur door goede afspraken."

Model

Afgelopen voorjaar werden de afspraken voor schooljaar 2005/2006 onderwijskundig inhoudelijk voorbereid op een bijeenkomst van relatiebeheerders van PTC+ en de coördinatoren BOL en BBL van het Prinsentuin College van de afdelingen bloem, dier, loonwerk, paard, vee, plant. Na een gezamenlijk deel stelden zij één op één de inhoud van het jaarlijkse arrangement per sector vast. Het aoc formuleerde op basis van de uitkomst van dit overleg zijn totale praktijkleren-vraag en diende deze in. Vervolgens maakte PTC+ een offerte die geldt voor het gehele aoc. Na tekening van het jaarcontract hebben de relatiebeheerders en afdelingscoördinatoren gedurende het jaar nader overleg, over de detailinvulling van het programma en de te behandelen leervragen. PTC+ ziet dit partnerschap als een model voor de samenwerking met andere aoc's; men is al met enkele in gesprek. Verduyn zou met hen vergelijkbare jaarlijkse bijeenkomsten als met Prinsentuin willen beleggen. "De direct betrokkenen van beide kanten hebben rechtstreeks contact en ze ontmoeten de beleidsmakers. En er is gelegenheid voor algemene informatie en overleg."

Alert

Zijn er zaken te noemen waarvoor je moet waken in een partnerschap tussen aoc en praktijkcentrum? Van de Wal: "De samenwerking vereist van het Prinsentuin College een planmatige aanpak, die we sowieso meer in ons onderwijs willen zien. Die voorbereiding is een aandachtspunt, want alles moet goed doordacht en georganiseerd worden. Ook moeten docenten zich realiseren dat wat ze hebben aangevraagd op papier, ook gaat gebeuren." Iets anders waar je volgens hem zeker alert op moet zijn is de communicatie en de timing. "In het eerste jaar vond de

communicatie vooral tussen Jenny, Cok en mij plaats. Dat is nu verbreed en daardoor verbeterd.”

Cok Verduyn noemt een ander punt van aandacht. “De aansluiting van de voorbereiding op school en het praktijkleren zou beter kunnen. We ervaren dat de deelnemers in een programma van een week of minder heel wat moeten doen en daarop zijn ze niet altijd evengoed voorbereid. Zo wordt het arrangement erg vol.”

Zeker

Het raamcontract biedt beide partners zekerheid voor de langere termijn. Prinsentuin krijgt praktijkleren passend in de curricula van de deelnemers en een KCE waardige examinering. PTC+ heeft

‘Wat betreft praktijkleren weten we wat waar doet en waarom’

zekerheid op de langere termijn en kan op de korte termijn rekenen op concrete afspraken. Verduyn: “Hiermee kunnen we het schooljaar beter plannen.”

Van de Wal vindt het positief dat PTC+ en IPC Groene Ruimte het idee van partnerschap meteen enthousiast hebben opgepakt. “Ondanks dat ze net zware tijden achter de rug hebben. Ze streven naar maatwerk, wat toch de basis is voor het partnerschap. Dat is iets wat je stapje voor stapje doet. Daarvoor moeten visie en het toekomstbeeld van beide organisaties aansluiten.”

Vernieuwend

Een specifieke afspraak tussen Prinsentuin en PTC+ is er rond het toetsen. Bij het afnemen van toetsen worden de KCE-normen en -procedures gehanteerd. Niet alleen deelkwalificaties of proeven van bekwaamheid zijn KCE product en procedure proof, ook het praktijkdeel van de deeltaetsen en deelproeven volgens Prinsentuin-specifieke eindtermen worden volgens de KCE procedure afgenomen. Verduyn noemt deze KCE proof eindtermen een bijzondere, fijnmazige innovatie. “In 2004/2005 hebben wij de deeltaetsen voor het eerst →

Aan het woord

Cok Verduyn en Rein van de Wal voeren regelmatig overleg over de inhoud van hun partnerschap en over mogelijke andere vormen van samenwerking en ideeën rond competentiegericht leren. Verduyn is voorzitter van de examencommissie en Manager Onderwijsprojecten van PTC+. Zijn collega Jenny van den Bovenkamp (programmamanager Retail en communicatie) voerde overigens de contractonderhandelingen met het Prinsentuin College. Rein van de Wal is beleidsmedewerker Onderwijs & Innovatie van het Prinsentuin College.

afgenomen volgens de richtlijnen van het KCE. Hierdoor hebben we beiden veel kennis en ervaring opgedaan rond kwalitatief toetsen en de borging van de kwaliteit.”

Van de Wal vertelt dat dit onderdeel is van het kwaliteitssysteem van Prinsentuin. “De KCE-normen sluiten aan op onze OER (onderwijsexamenregeling). Uiteindelijk blijft de examinering de verantwoordelijkheid van de school. Het examen, hetgeen waar naartoe wordt gewerkt, stel je vooraf vast. Als delen van het examen elders worden afgelegd, op een praktijkcentrum bijvoorbeeld, moeten die ook KCE-proof zijn. In samen-

werking hebben we hiervoor een stappenplan opgezet. Dit hebben we aan de KCE voorgelegd, die de aanpak prima vond.”

Extra

Elke praktijkleren-periode wordt door PTC⁺ geëvalueerd. Dat is standaard. Niet standaard zijn de evaluaties van de examens. Een extra service, die op verzoek van Prinsentuin is opgenomen in het contract. De deelnemers en beoordelaars kregen het afgelopen schooljaar per examen een vragenlijst voorgelegd. Daar kwam bijvoorbeeld uit dat bij een bepaald examen de beoordelaars een te

grote hoeveelheid papierwerk te verwerken kregen. En bij een ander examen dat er in een (te) korte tijd geoefend én geëxamineerd moest worden. Of dat praktijktraining en praktijkexamen elkaar wel erg snel opvolgden. Naast analyse van deze enquêtes bekijkt de examencommissie van PTC+ de cijferlijsten. Zijn er opvallend veel onvoldoendes? Dan wordt bezien waaraan dat zou kunnen liggen.

“Bij veel aoc's blijft het bij: ‘Geef ze een cijfer aan het eind van de week’. Dus dit is uniek,” vindt Verduyn. PTC+ legt de evaluaties, met de conclusies van de examencommissie en de toetsresultaten voor aan Prinsentuin. Daarna volgt een gezamenlijke evaluatie van beide examencommissies om verbeteracties voor het volgende jaar af te spreken. Dat kan gaan over de manier van toetsing, de aansluiting van praktijkweek en toetsing, het examen zelf of de randvoorwaarden.

En zo proberen Cok Verduyn en Rein van de Wal en de andere betrokkenen van PTC+ en het Prinsentuin College elk schooljaar hun afspraken rond het praktijkleren te optimaliseren en aan te passen aan de ontwikkelingen in het onderwijs. □